

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут Економічний

Кафедра Фінансів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Проблеми фінансової політики в інтеграційних процесах

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Проблеми фінансової політики в інтеграційних процесах
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	к.е.н., доц. Мацьків В.В.
Контактний телефон викладача	+38(096)8888835
E-mail викладача	volodymyr.matskiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЕКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри фінансів https://kfin.pnu.edu.ua/
2. Анотація до курсу	
<p>Трансформаційні процеси у фінансовій політиці України почалися з прийняття євроінтеграційного курсу в економічній політиці загалом. Розвиток інтеграційних процесів в Європі відіграє суттєву роль у фінансовому просторі. Грошово-кредитна та бюджетно-податкова політика орієнтована на подолання кризових явищ в економіці України та перспективи співпраці з європейським співтовариством, а також розроблення напрямів стимулювання інвестицій та залучення їх в економіку України. Розроблення та реалізація державної стратегії підвищення конкурентоспроможності національного виробництва в умовах європейської інтеграції потребують глибоких досліджень та практичного втілення цих результатів.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
Отримання теоретичних знань щодо формування фінансової політики держави в умовах інтеграції України до світового економічного простору.	
4. Компетентності	
<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації фінансової політики та світових інтеграційних дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції; Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних фінансових відносин та моделей економічного розвитку; Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.</p>	
5. Результати навчання	
<p>ознайомлення із проблематикою інтеграційних процесів в сучасних умовах; засвоєння ролі і місця економічних та політичних факторів у процесах інтеграції України до світового фінансового простору; усвідомлення основних видів глобалізаційних процесів та їх вплив на формування фінансової політики; формування вміння аналізувати та визначати основні проблеми фінансової політики України на сучасному етапі економічного розвитку; формування уявлення про особливості формування і реалізації фінансової політики в розвинутих європейських країнах.</p>	

6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			16		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			16		
самостійна робота			58		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
6	072 Фінанси, банківська справа та страхування	третій	вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Економічна сутність та механізм міжнародної економічної інтеграції. 1. Суть і головні передумови міжнародної економічної інтеграції. 2. Рівні міжнародної економічної інтеграції. 3. Етапи розвитку інтеграційних процесів та їх особливості. 4. Зона вільної торгівлі. Митний союз. Спільний ринок. Економічний союз. Повна інтеграція.	Лекція, практичне заняття	[1,2,6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття,	5/20	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Теоретичні основи впливу інтеграційних процесів на формування і реалізацію фінансової політики. 1. Причини та основні завдання	Лекція, практичне заняття	[3,5,7]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі	5/20+5/20	До наступного заняття за розкладом

<p>інтеграції України в світовий фінансовий простір. 2. Напрями інтеграції України. 3. Вплив інтеграційних процесів на формування вітчизняної фінансової політики. 4. Основні переваги та недоліки інтеграційних процесів для економіки України</p>					
<p>Тема 3. Реформування бюджетної політики України в контексті євроінтеграційних процесів. 1. Принципи бюджетної системи європейських країн, їх порівняльна характеристика з принципами вітчизняної бюджетної системи. 2. Критерії бюджетної політики. Бюджетні асигнування країн Європейського Союзу. 3. Порівняння структури видатків країн ЄС та України. Особливості формування та витрачання коштів бюджету Європейського Союзу. 4. Заходи реформування бюджетної політики відповідно</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[6,7]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі</p>	<p>5/20</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

до вимог Європейського Союзу.					
Тема 4. Реформування вітчизняної податкової політики в контексті інтеграції України до Європейського союзу. 1. Податкова політика Європейського Союзу. 2. Основні напрями гармонізації податкових систем в інтеграційних процесах. 3. Проблеми податкової системи в Україні. Пріоритети модернізації податкової системи України. 4. Модернізація системи фіскальних інструментів підтримки господарської діяльності. 5. Модернізація податкової системи в напрямку соціальної справедливості.	Лекція, практичне заняття	[4,5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі	5/20	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Державна допомога суб'єктам господарювання: європейський досвід та українські реалії. 1. Сутність поняття державна допомога: європейський та вітчизняний підхід. 2. Законодавство щодо регулювання	Лекція, практичне заняття	[5,8,9]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття розв'язати задачі	5/20	До наступного заняття за розкладом

<p>надання державної допомоги суб'єктам господарювання.</p> <p>3. Обмеження та вплив державної допомоги на конкуренцію.</p> <p>4. Державна фінансова допомога.</p> <p>Некризова і кризова державна допомога.</p> <p>Горизонтальна та секторальна державна допомога.</p>					
<p>Тема 6. Напрями реформування банківської системи України в контексті євроінтеграційних процесів.</p> <p>1. Принципи гармонізації банківського законодавства в країнах-членах ЄС .</p> <p>2. Базельський Комітет з питань банківського нагляду.</p> <p>3. Основні проблеми банківської системи України в контексті євроінтеграційних процесів.</p> <p>4. Ризики в пов'язані з євроінтеграцією банківської системи України.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1,6,10]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі</p>	<p>5/20+5/20</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
7. Система оцінювання курсу					
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>100 бальна– 50 балів протягом семестру та 50 балів за підсумкову контрольну роботу</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє</p>				

	<p>науковими термінами; “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Відповідно до навчального плану, студент виконує одну підсумкову контрольну роботу. Головна її мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При відповіді на теоретичні запитання студент має чітко дати визначення та охарактеризувати основні поняття питання, при розв’язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.</p>
Семинарські заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за поточне тестування (25 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (25 балів); – оцінка за контрольну роботу (50 балів).
8. Політика курсу	
<ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації». <p>Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини</p>	

відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

9. Рекомендована література

1. Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин : колективна монографія / [О. А. Довгаль, А. П. Голюков, В. В. Гончаренко та ін.]; за ред. О. А. Довгаль, Н. А. Казакової. Харків ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2018. 469 с.
2. Матюшенко І.Ю. Беренда С.В., Резніков В.В. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції : навчальний посібник. Х. ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 504 с.
3. Європейська та євроатлантична інтеграція : Transition Book. - Київ : Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України. 2019. 94 с. URL: <https://www.kmu.gov.Ua/storage/app/sites/1/17-presentation-2019/8.2019/transition-book-fmal-stisnuto.pdf>
4. Європейський Союз: теорія і практика інтеграції заради успіху : навч. посіб. / [Мавійчук А. В., Дума В. В., Боровик А. В. та ін.]; за заг. ред. А. В. Мавійчука: Міжнар. екон.-гуманітар. ун-т ім. Степана Дем'янчука. Рівне : Волинські обереги. 2019. 155 с.
5. Інтеграційні механізми розвитку товарних ринків : монографія. [авт. код: Буркинський Б. В., Нікішина О. В., Лисюк В. М. та ін.] ; за ред. акад. НАН України Бакинського Б. В. : НАН України, Ін-т проблем ринку та економіко-екологічних досліджень. Одеса : ІПРЕЕД НАНУ. 2019. 387 с.
6. Інтеграція України в глобальний соціально-економічний простір : монографія [Білорус О. Г., Власов В. І., Гриценко А. А. та ін.] ; НАН України. ДУ "Ін-т економіки та прогнозування НАН України", Ін-т демографії та соц. дослідж. ім. Птухи [та ін.]. Київ : КНЕУ, 2019. 288 с.
7. Костюченко Я. М. Правове регулювання відносин асоціації між Україною та Європейським Союзом : монографія Я. М. Костюченко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2019. 448 с.
8. Кубатко О.В., Пимоненко Т.В. Торговельна політика ЄС та Україна : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2019. 143 с.
9. Міжнародна економічна інтеграція : Міжнародні економічні відносини : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін.; за заг. Ред. А. А. Мазаракі. Т. М. Мельник. Київ : Київ. Нац. Торг.-екон. Ун-т, 2017. 612 с.
10. Шамборовський Г. О. Добробут населення міжнародних інтеграційних об'єднань: стратегії дія України : монографія. Львів : ЛНУ ім. І. Франка. 2018. 328 с

Викладач _____ Мацьків В.В.